

Sygn. akt I C 2337/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący **SSR Anna Zalewska**

Protokolant Joanna Bobińska

po rozpoznaniu w dniu 02 stycznia 2014 roku w Warszawie

sprawy z powództwa (...) SA V. (...)

z udziałem –

przeciwko R. K., L. K.

o zapłatę

orzeka

utrzymuje w mocy w całości nakaz zapłaty z dnia 30 kwietnia 2013 roku wydany w postępowaniu nakazowym

Sygn. akt I C 2337/13

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 17 kwietnia 2013 r. powód (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty, że pozwani R. K. i L. K. mają solidarnie zapłacić kwotę 21.010,57 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 26 lutego 2013 r. do dnia zapłaty i zasądzenie solidarnie kosztów procesu według norm przepisanych (pozew wraz z załącznikami – k 1-8).

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 30 kwietnia 2013 r. Sąd nakazał pozwanym R. K. i L. K., aby zapłacili solidarnie powodowi (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. kwotę 21.010, 57 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi d dnia 26 lutego 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 263,00 zł tytułem kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wnieśli w tymże terminie zarzuty (nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 30 kwietnia 2013 r. – k 10).

W piśmie procesowym zawierającym zarzuty od ww. nakazu zapłaty wniesionym w dniu 29 maja 2013 r. pozwani R. K. i L. K. wskazali, że żądanie zapłaty z weksla jest nie uzasadnione i nie ma podstaw do dochodzenia kwoty 21.010,57 zł (zarzuty od nakazu zapłaty – k 16-18).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 września 2009 r. powód (...) S.A. V. (...) zawarł z pozwanym R. K. umowę generalną o udzielenie ubezpieczeniowych gwarancji kontraktowych z aneksami (...). W jej wykonaniu powód udzielił na rzecz Gminy G. ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr (...) z dnia 18 sierpnia 2010 r. Gwarancja w pkt 1b zabezpieczała zobowiązanie dotyczące obowiązku zapłaty w okresie od 1 października 2011 r.

do 15 października 2014 r. należności w kwocie 21.010,57 zł w sytuacji nie usunięcia lub nie należytego usunięcia wad i usterek zaistniałych po podpisaniu protokołu zdawczo – odbiorczego w przedmiotu umowy z dnia 12 sierpnia 2010 r. dotyczącej kompleksowego wykonania robót budowlanych w ramach zadania pn. Lokalny Program Rewitalizacji „Modernizacja Przedszkola nr (...) w G.”. W gwarancji powód zobowiązał się nieodwołalnie i bezwarunkowo dokonać zapłaty należności na rzecz Gminy G. w przypadku nie dokonania jej przez pozwanego. W § 3 umowy ustalono, że z chwilą wykonania przez powoda zobowiązania wynikającego z tytułu udzielonej gwarancji powodowi przysługują roszczenia zwrotne przeciwko pozwanemu do wysokości spełnionego świadczenia na rzecz beneficjenta wraz z odsetkami ustawowymi. Zgodnie z ust. 2 § 3 umowy pozwany zobowiązał się do zwrotu roszczeń regresowych powoda powstałych w związku z zapłatą przez powoda na rzecz beneficjenta świadczenia z tytułu gwarancji, pomimo istnienia sporu z beneficjentem, co do podstawy żądania zapłaty objętego gwarancją (dowód: ubezpieczenie gwarancji należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek – k 53-53 verte, aneks do umowy generalnej – k 54-55 verte, aneks do umowy generalnej – k 56-56 verte, umowa generalna o udzielenie ubezpieczeniowych gwarancji kontraktowych – k 57 verte-61).

Pozwany R. K. zgodnie z deklaracją wekslową jako wystawca zobowiązany był wystawić na rzecz powoda (...) S.A. V. (...) weksel in blanco z klauzulą bez protestu, który powód miał prawo wypełnić na sumę odpowiadającą zadłużeniu wynikającemu z umowy generalnej o udzielenie ubezpieczeniowych gwarancji kontraktowych Nr (...) z dnia 18 października 2009 r. wraz z Aneksiem Nr (...) z dnia 1 marca 2010 r. oraz Aneksiem Nr (...) z dnia 29 lipca 2010 r. – łącznie z odsetkami, prowizją i kosztami oraz weksle ten opatrzyć miejscem i data płatności według własnego uznania, zawiadamiając o tym listem poleconym na adres pozwanego, wysłanym przynajmniej na 7 dni przed terminem płatności. Pozwana L. K. poręczyła za wystawcę weksla (dowód: deklaracja wekslowa – k 4).

Pozwany R. K. wystawił weksel in blanco z klauzulą bez protestu. Poręczycielem weksla była pozwana L. K. (dowód: weksel – k 3).

W dniu 6 października 2011 r. Gmina G. i pozwany R. K. podpisali protokół odbioru robót Modernizacja Przedszkola nr (...) w m. Góra. Stwierdzono, że roboty zostały wykonane zgodnie z umową nr (...) z dnia 12 sierpnia 2010 r. w okresie od dnia 14 września 2010 r. do dnia 26 września 2011 r., nie stwierdzono usterek i ustalono okres gwarancji do dnia 8 listopada 2014 r. (dowód: protokół – k 24-25).

W dniu 10 stycznia 2012 r. dokonano przeglądu technicznego obiektu przedszkole nr (...) w G. i stwierdzono wystąpienie przecieków wody deszczowej z dachu w obrębie pasa rynnowego powodujące wystąpienie na suficie sal mokrych plam w związku z czym następuje łuszczenie farby i zawilgocenie okładzin ściennych i sufitowych. Ustalono, że pozwany usunie usterkę do dnia 16 stycznia 2012 r. albo inwestor usunie ją poprzez zlecenie innej firmie na koszt wykonawcy (dowód: protokół z przeglądu technicznego – k 26).

Pismem z dnia 16 stycznia 2012 r. pozwany powiadomił Urząd Miasta i Gminy w G. o usunięciu usterek (dowód: pismo z dnia 16 stycznia 2012 r. – k 27).

W okresie funkcjonowania obiektu wystąpiły kolejne usterki w postaci przecieku z dachu, konieczności regulacji stolarki drzwiowej i okiennej w drzwiach wejściowych, konieczności odpowietrzenia układu instalacji CO, problemów z wentylacją kuchni. Pismem z dnia 26 marca 2012 r. Gmina G. wezwała pozwanego do usunięcia przedmiotowych usterek w terminie wskazanym na przeglądzie gwarancyjnym w miesiącu czerwcu, a w przypadku nie usunięcia wad wskazała, że zostaną naliczone kary w wysokości 0,05 % wynagrodzenia umownego netto za każdy dzień opóźnienia liczonego od dnia wyznaczonego na usunięcie wad (dowód: pismo z dnia 15 marca 2012 r. – k 30, pismo z dnia 26 marca 2012 r. – k 31).

W dniu 21 czerwca 2012 r. odbył się przegląd gwarancyjny obiektu, podczas którego stwierdzono wystąpienie wad i usterek (dowód: pismo z dnia 24 września 2012 r. – k 66-67, protokół z przeglądu technicznego gwarancji obiektu – k 74).

Pozwany pismem z dnia 12 października 2012 r. odmówił usunięcia wad i usterek, wskazując, że zakres robót, w którym wystąpiły wady wykonywał podwykonawca (dowód: pismo z dnia 9 listopada 2012 r. – k 62, pismo z dnia 12 października 2012 r. – k 64-65).

W dniu 6 listopada 2012 r. Gmina G. dokonała wizji lokalnej obiektu Przedszkola nr (...) w G. i stwierdzono, że na nadprożach okiennych i ścianach pomieszczeń szatni na parterze, księgowości oraz pomieszczeniu sali na I p. po opadach deszczu występują mokre plamy świadczące o przesiąkaniu wody deszczowej z dachu (dowód: notatka służbowa – k 63).

Gmina G. notą księgową naliczyła karę umowną w kwocie 28.702,97 zł i wezwała pozwanego do zapłaty kary umownej. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu w dniu 6 października 2012 r. (dowód: pismo z dnia 24 września 2012 r. – k 66-67, nota księgową – k 68, potwierdzenie odbioru – k 69).

W dniu 22 listopada 2012 r. Gmina G. skierowała do powoda żądanie wypłaty kwoty z gwarancji wskazując, że pozwany nie usunął wad i usterek ujawnionych po podpisaniu protokołu zdawczo - odbiorczego. Powód wypłacił Gminie G. kwotę 21.010,57 zł (dowód: pismo datowane na dzień 13 listopada 2012 r. – k 62, potwierdzenie przelewu – k 79).

Ponieważ pozwany R. K. nie uregulował żądanej kwoty, Powód (...) S.A. V. (...) wypełnił weksel in blanco wystawiony przez pozwanego, tj. jako miejsce wystawienia weksla wpisał P., jako datę wystawienia wpisał 29 lipca 2010 r., jako sumę weksla wypisał kwotę 21.010,57 zł z terminem płatności do dnia 25 lutego 2013 r. (dowód: weksel- 3).

Pismem z dnia 16 stycznia 2013 r. powód skierował do pozwanego R. K. wezwanie do zwrotu kwoty wypłaconej z tytułu gwarancji. W odpowiedzi pozwany R. K. uznał dług i zawniósł o rozłożenie spłaty zadłużenia na raty. Powód zgodził się na rozłożenia na raty pismem z dnia 6 marca 2013 r. (dowód: pismo z dnia 16 stycznia 2013 r. – k 80, pismo z dnia 6 marca 2013 r. – k 82, pismo z dnia 27 lutego 2013 r. – k 83).

Pismami z dnia 12 lutego 2013 r. skierowanymi do pozwanych powód zawiadomił pozwanych o wypełnieniu weksla zgodnie z deklaracją wekslową na kwotę 21.010,57 zł i opatrzył datą płatności na dzień 25 lutego 2013 r. i wezwał pozwanych do wykupienia weksla (dowód: pisma z dnia 12 lutego 2013 r. – k 5-6).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy, którym dał wiarę albowiem ich prawdziwość nie była przez strony kwestionowana i nie budzi wątpliwości Sądu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Gwarancja ubezpieczeniowa to zobowiązanie się towarzystwa ubezpieczeniowego do zapłaty na rzecz osoby wskazanej jako beneficjent określonej w umowie kwoty, jeśli wnioskodawca nie wywiąże się z zobowiązania, którego dotyczy gwarancja. Gwarancji ubezpieczeniowej towarzyszą dwa dodatkowe stosunki prawne: stosunek podstawowy pomiędzy dłużnikiem i wierzycielem – beneficjentem gwarancji oraz umowa gwarancji ubezpieczeniowej zawarta pomiędzy dłużnikiem i zakładem ubezpieczeniowym. Ze stosunku podstawowego wynika obowiązek udzielenia wierzycielowi gwarancji ubezpieczeniowej, której celem jest zabezpieczenie wykonania zobowiązania dłużnika ze stosunku podstawowego. Wykonanie obowiązku udzielenia wierzycielowi gwarancji ubezpieczeniowej następuje na zlecenie dłużnika udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej przez zakład ubezpieczeń. W wykonaniu tego zobowiązania gwarant udziela beneficjentowi gwarancji, a zarazem wierzycielowi ze stosunku podstawowego.

Stosownie do umowy z dnia 18 września 2009 r. powód, jako ubezpieczyciel, udzielił gwarancji na zabezpieczenie zapłaty należnej beneficjentowi Gminie G. kwoty 21.010,587 zł z tytułu nie usunięcia lub nie należytego usunięcia przez pozwanego wad i usterek wynikających z umowy z dnia 12 sierpnia 2010 r. Stosownie do § 3 umowy w przypadku dokonania przez ubezpieczyciela zapłaty na rzecz beneficjenta kwoty z tytułu udzielonej mu gwarancji, zleceniodawca zobowiązany jest zwrócić wypłaconą kwotę w terminie 7 dni od wezwania do zapłaty. Powód zobowiązał się do nieodwołalnej i bezwarunkowej zapłaty, a zatem umowie tej nadano cechy zobowiązania abstrakcyjnego.

Zabezpieczeniem gwarancji ubezpieczeniowej, tak jak to było w niniejszej sprawie, jest weksel in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi. Weksel wystawia zleceniodawca. Wskazać należy, że zobowiązanie wekslowe jest także zobowiązaniem abstrakcyjnym. Posiadacz weksła ma roszczenie wekslowe, choćby przy powstaniu zobowiązania wekslowego nie było żadnego szczególnego tytułu zobowiązania (causa), choćby ten tytuł był nieważny, lub zgasł. Tego abstrakcyjnego charakteru weksła nie pozbawia okoliczność, że wobec pewnych osób, wymienionych w art. 17, dłużnik wekslowy może zasłaniać się zarzutami, opartymi na swych stosunkach osobistych (ex causa) z wystawcą lub posiadaczami poprzednimi. Jest to bowiem sytuacja wyjątkowa, która przy powstaniu zobowiązania wekslowego nie jest brana w rachubę, gdyż weksel z natury swej jest przeznaczony do obiegu, a podpisując i wręczając weksel zobowiązany z weksła zaciąga zobowiązanie abstrakcyjne.

Prawo wekslowe dopuszcza możliwość wystawienia weksła, który w chwili wystawiania nie zawiera wszystkich elementów niezbędnych dla jego ważności określonych w art. 1 i 2 oraz 101 i 102. Nie zawiera jednak definicji weksła in blanco. Weksel własny in blanco jest to dokument zawierający co najmniej podpis wystawcy złożony w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Z chwilą wystawienia weksła in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksła lub akceptantem, a osobą, której ten weksel zostaje wręczony określające sposób jego uzupełnienia. Porozumienie takie jest umową zawieraną pomiędzy odbiorcą weksła a wystawcą weksła lub akceptantem, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. W przypadku, gdy weksel in blanco jest poręczany, umowę zawiera także poręczyciel wekslowy. Porozumienie podlega regułom interpretacyjnym oświadczeń woli wyrażonym w art. 65 k.c. Jest to pogląd powszechny w orzecznictwie. Jeżeli dłużnik wekslowy wydał weksel in blanco bez żadnych wskazówek co do jego wypełnienia, domniemywa się, że zaufał uczciwości wierzyciela i bez zastrzeżeń zgadza się na wypełnienie weksła przez tego ostatniego.

W ocenie Sądu przedmiotowy weksel został wypełniony zgodnie z załączoną deklaracją wekslową, która przewidywała prawo powoda do wypełnienia weksła in blanco, gdyby pozwany jako wystawca nie uregulowała wobec beneficjenta gwarancji należności z tytułu nie usunięcia wad i usterek w obiekcie.

W tym miejscu podnieść należy, iż ciężar dowodu zawarcia umowy regulującej sposób wypełnienia weksła oraz wypełnienia weksła niezgodnie z umową ciąży na wekslowo zobowiązanym – czyli w tym przypadku na pozwanych. Podniesienie bowiem przez dłużnika wekslowego zarzutów ze stosunku podstawowego nie powoduje utraty przez powoda formalnej i materialnej legitymacji wekslowej. Nie ma podstaw, aby ciężar dowodzenia okoliczności ze stosunku podstawowego uzasadniających uzupełnienie weksła przerzucać na wierzyciela wekslowego. Tym bardziej, okoliczności takie nie powinny być badane przez sąd z urzędu.

Strona pozwana nie wykazała w sposób należyty, ażeby powód uzupełnił weksel niezgodnie z deklaracją, a w szczególności nie wykazała, że usunęła wady i usterek ujawnione po podpisaniu protokołu zdawczo – odbiorczego, a zatem że żądanie przez powoda zwrotu udzielonej gwarancji z tego tytułu jest bezpodstawne. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że w protokole gwarancyjnym beneficjent gwarancji stwierdził istnienie wad i usterek, za które odpowiedzialny jest pozwany R. K.. Pozwany zaś nie dokonał ich usunięcia w terminie, wobec czego beneficjent gwarancji wezwał go do zapłaty kary umownej. W tych zatem okolicznościach beneficjent gwarancji miał prawo do wystąpienia z żądaniem zapłaty sumy gwarancji. Roszczenie o zwrot zapłaconej kwoty tytułem wykonania umowy o udzielenie gwarancji stało się zatem wymagalne w dacie dokonania zapłaty na rzecz beneficjenta.

W tym stanie rzeczy, należało uznać, że pozwani nie wykazali, aby weksel wypełniony został przez powoda niezgodnie z zawartym porozumieniem wekslowym. Sąd zatem uznał, że zobowiązanie wekslowe wynikające z weksła złożonego do akt sprawy jest ważne. W ocenie Sądu, weksel został wypełniony zgodnie z porozumieniem wekslowym zawartym przez strony na kwotę odpowiadającą zadłużeniu pozwanego z umowy zawartej z beneficjentem gwarancji. Mając powyższe na uwadze uznać należy, iż pozwany jako wystawca weksła zobowiązany jest do spełnienia zobowiązania wekslowego. To samo odnosi się do pozwanej L. K. jako poręczyciela dłużnika wekslowego (art. 30 prawa wekslowego). Poręczyciel wekslowy odpowiada bowiem tak samo, jak ten za kogo poręczył (art. 32 ust. 1 prawa wekslowego), to jest

w takim samym rozmiarze i takich samych granicach, co osoba, za którą poręczył. Ponadto zgodnie z art. 47 prawa wekslowego, poręczyciel odpowiada solidarnie z wystawcą weksla.

Rozstrzygnięcie o odsetkach opiera się na treści art. 481 k.c., który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W niniejszej sprawie powód wniósł o zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 26 lutego 2013 r., czyli do następnego po dniu wskazanym w wezwaniu do wykupienia weksla. Pozwani nie kwestionowali faktu, iż otrzymali wezwania do zapłaty. Stąd też odsetki należą się powodowi od dnia następnego pod dniu płatności weksla, z terminem końcowy do dnia zapłaty.

Zgodnie z art. 496 k.p.c. w przypadku wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym po przeprowadzeniu rozprawy Sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w całości utrzymał wydany w stosunku do pozwanego R. K. i pozwanej L. K. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 30 kwietnia 2013 r. łącznie z należnymi stronie powodowej kosztami procesu.